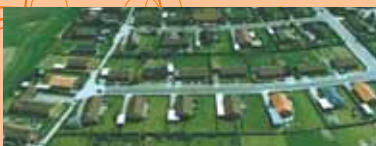

MULTISEKTORDAT
REFERENCEDATA

Redegørelse 2007

om den geografiske infrastruktur

Indhold

04 / Indledning

06 / INSPIRE-direktivet

09 / Udviklingen i den geografiske infrastruktur i 2007

14 / Perspektiver for den videre udvikling

Forord

Enigheden i EU i 2007 om INSPIRE-direktivet har for alvor sat geografiske informationer på den miljøpolitiske dagsorden. Direktivet giver gode rammer for en fagligt funderet miljøpolitik, som samtidig styrker den demokratiske debat og dermed borgernes mulighed for at påvirke den politiske beslutningsproces.

Opbygningen af en geografisk infrastruktur vil styrke grundlaget for miljøpolitikken, men vil også få stor betydning for en række andre politikområder. Nem adgang til fælles geografisk information på tværs af myndigheder og på tværs af forvaltningsniveauer er således en grundlæggende forudsætning for en tilfredsstillende offentlig administration og en forsvarlig håndtering af f.eks. beredskabsituationer.

Der er derfor behov for at rette fokus mod at sikre det nødvendige samarbejde i hele den offentlige sektor, som sikrer en effektiv geografisk infrastruktur, og at potentialet herved udnyttes maksimalt. Det gælder i forhold til at undgå, at det offentlige afholder unødvendige dobbeltomkostninger. Og det gælder i forhold til at sikre, at den opbyggede infrastruktur slår igennem på den service, som borgere og virksomheder oplever fra den offentlige sektor.

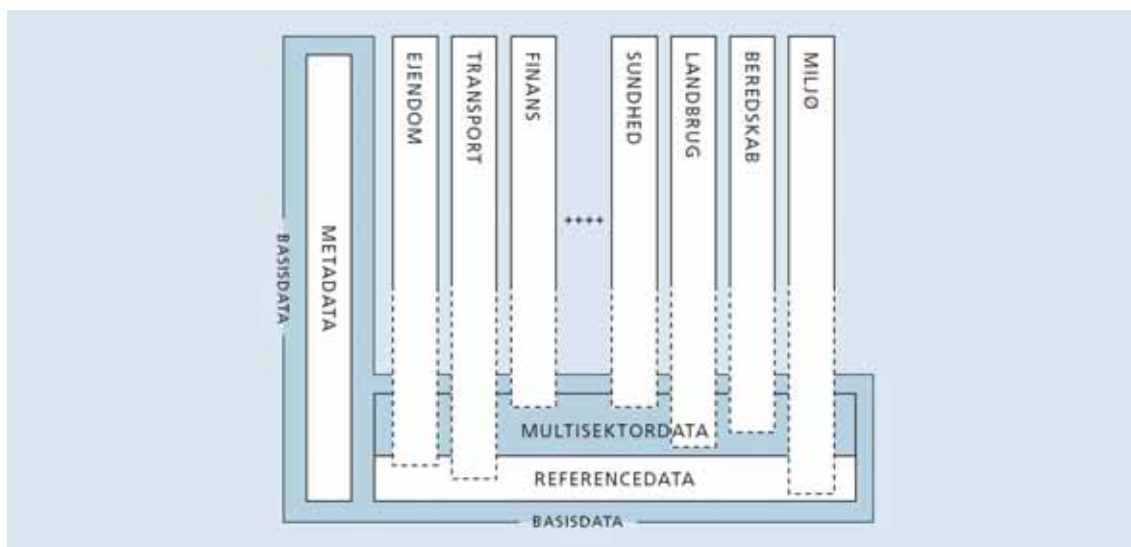
Januar 2008

Troels Lund Poulsen
Miljøminister

Indledning

Den 15. maj 2007 trådte EU-direktivet INSPIRE "om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab" i kraft. Direktivet skal være implementeret i dansk lovgivning senest den 15. maj 2009, og de første dele skal være i drift i maj 2010.

INSPIRE-direktivet skal sikre, at der på tværs af EU-landene er let tilgængelige, opdaterede og harmoniserede geografiske informationer – en geografisk infrastruktur. INSPIRE bygger på medlemsstaternes geografiske infrastrukturer, og vil derfor sætte rammerne for den videre udvikling af den geografiske infrastruktur i Danmark. INSPIRE opbygges til brug for udformningen af miljøpolitikken. Med INSPIRE bliver det lettere at formulere, gennemføre, overvåge og evaluere politikker og aktiviteter med virkninger på miljøet. En sammenhængende geografisk infrastruktur har f.eks. kritisk betydning for beredskabsindsatser på tværs af landegrænser i forbindelse med miljø- og naturkatastrofer. Selv om de omfattede datatemaer er fastlagt ud fra miljøsektorens behov, vil INSPIRE dække behovet for geografisk information i de fleste forvaltningsmæssige sammenhænge. INSPIRE vil således få en rækkevidde langt ud over miljøområdet.

Infrastrukturen for geografisk information indeholder de relevante geografiske data suppleret med de nødvendige økonomiske, juridiske og tekniske forudsætninger for, at data let og effektivt kan anvendes af mange til mange forskellige formål.

INSPIRE forudsætter en fælles dansk geografisk infrastruktur. En sådan infrastruktur indebærer klare fordele. For det første er der færre omkostninger forbundet med kun at indsamle de nødvendige data én gang og gøre dem tilgængelige for de relevante brugere. For det andet vil anvendelse af fælles, kvalitetssikrede og entydige geografiske data i den offentlige administration styrke offentlige myndigheders opgaveløsning og forebygge fejl og misforståelser til gavn for borgere og virksomheder.

En veldefineret og let tilgængelig geografisk infrastruktur vil forbedre grundlaget for udformningen af politikken på en række sektorområder, f.eks. miljø, klima, sundhed, energi og transport. Samtidig giver visualisering af forventede effekter af mulige tiltag borgere og virksomheder et bedre udgangspunkt for at deltage i den demokratiske debat og dermed påvirke den politiske beslutningsproces.

Der er et stort potentiale i anvendelsen af den geografiske infrastruktur som led i den fortsatte udbygning af digital forvaltning med ambitioner om øget kvalitet og effektivitet af den offentlige sektor. "Stedet" giver, som personnummeret, en unik indgang til oplysninger på tværs af sektorer og myndighedsområder.

På trods af en i forvejen veludbygget geografisk infrastruktur og med mere klare rammer i kraft af INSPIRE-direktivet er der fortsat behov for at understøtte realiseringen af potentialet ved en geografisk infrastruktur. Det er fortsat en stor opgave at skabe reel mulighed for, at alle offentlige myndigheder kan løse deres opgaver på det samme fælles definerede og tilvejebragte grundlag. Det kræver fokus på de barrierer, der er for, at data kan flyde frit mellem forskellige myndigheder. Og det kræver et mere formaliseret samarbejde om fælles løsninger i den offentlige sektor.

Den geografiske infrastruktur er blevet styrket i 2007. Ud over vedtagelsen af INSPIRE-direktivet er både indholdet i og rammerne for infrastrukturen blevet forbedret. Som fremtrædende eksempler kan nævnes etableringen af Danmarks Miljøportal, enigheden mellem staten og kommunerne om et samarbejde om fælles offentlig kortlægning (FOT-samarbejdet), og gennemførelsen af et fælles indkøb af en landsdækkende digital højdemodel.

Redegørelse om den geografisk infrastruktur 2007 er den første årlige redegørelse om udviklingen i den geografiske infrastruktur i Danmark. Redegørelsen vil i de kommende år belyse status, udvikling og perspektiver for den geografiske infrastruktur.

Formålet er at sætte fokus på aktuelle problemstillinger og de relevante myndigheders overvejelser om håndteringen heraf for herigennem at øge informationen og fremme debatten blandt interessenterne på geodataområdet om den videre udvikling af den geografiske infrastruktur. Redegørelsen vil blive afstemt med resultatet af det igangværende arbejde med udformningen af en ny finansieringsmodel for Kort & Matrikelstyrelsen og arbejdet med implementeringen af INSPIRE-direktivet i Danmark. Redegørelsen vil fra 2008 erstatte den nuværende årlige "Redegørelse om administration af de prispolitiske principper i Kort- og Matrikelstyrelsen" ¹.

Pejlemærker for udviklingen i den geografiske infrastruktur:

- Effektiv implementering af INSPIRE-direktivet
- Ingen barrierer for offentlige myndigheders anvendelse af den geografiske infrastruktur
- Den geografiske infrastruktur er en integreret del af offentlige myndigheders opgaveløsning
- Øget tværoffentligt samarbejde om at definere og vedligeholde den geografiske infrastruktur

¹ Prisredgørelsen for 2006 blev udarbejdet i juni 2007 og er tilgængelig på www.kms.dk

INSPIRE-direktivet

Miljø- og klimaproblemstillinger stopper ikke ved landegrænserne. Denne erkendelse lå bag beslutningen i EU-regi om at etablere en fælles geografisk infrastruktur (INSPIRE) til formulering, implementering, overvågning og evaluering af fællesskabets politikker på miljøområdet.

Med INSPIRE-direktivet etableres rammerne for at gøre relevante, standardiserede og kvalitetssikrede geodata tilgængelige for medlemslandene og EU-administrationen.

INSPIRE udspringer af miljøsektorens behov for adgang til standardiserede data og informationer. De datatemaer, der er omfattet af INSPIRE, rækker i Danmark langt ud over miljøsektoren og indgår i en lang række andre forvaltningsmæssige sammenhænge. INSPIRE vil derfor blive normgivende for store dele af det offentlige datasamlinger. INSPIRE vil påvirke kommende initiativer på andre sektorområder, blandt andet fordi nye EU-direktiver vil blive baseret på INSPIRE, og fordi den nationale geografiske infrastruktur som følge af direktivet nu bliver reguleret via en lov.

Lovforslag vil blive fremsat i efteråret 2008. INSPIRE tilstræber at minimere barrierer for anvendelse af den geografiske infrastruktur. Data skal "passe sammen". Det forudsætter, at data er standardiserede, harmoniserede og i øvrigt registreret og beskrevet i det samme overordnede system. Der skal også gives oplysninger om data, hvor de findes, hvilken kvalitet og aktualitet de har, og hvilke betingelser der i øvrigt knytter sig til brugen af dem. Metadata (data om data) beskriver disse oplysninger og er en vigtig del af den geografiske infrastruktur. Data skal være tilgængelige og umiddelbart anvendelige. Der skal derfor etableres netjenester og andre services.

INSPIRE bygger på de nationale infrastrukturer. Da den danske infrastruktur er under god udbygning, forventes begrænsede danske ekstraomkostninger til implementering af direktivets krav.

INSPIRE vil gøre det muligt at give en bedre digital service, nemmere sagsgange og et bedre samarbejde på tværs af administrative og nationale grænser. INSPIRE har derfor tæt samspil til den generelle udvikling af digital forvaltning i Danmark, og implementeringen af INSPIRE-direktivet skal derfor koordineres med øvrige aktiviteter med henblik på styrkelse af den offentlige digitale forvaltning.

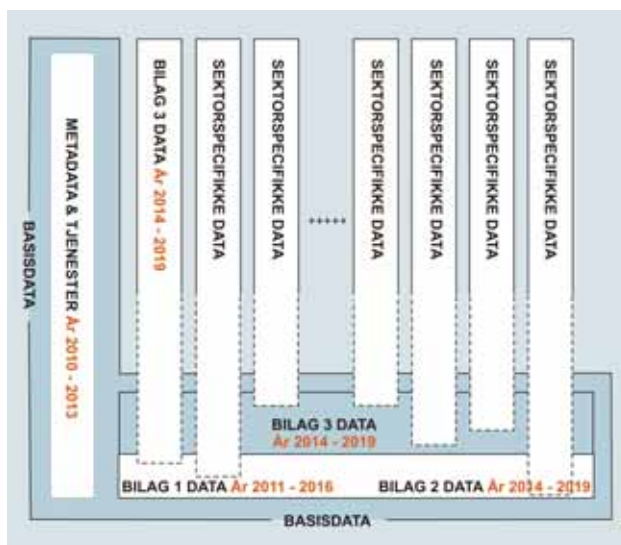
INSPIRE-direktivet er et rammedirektiv og indeholder en oversigt over de omfattede datasæt. Der forestår således et omfattende specifikationsarbejde, før den endelige udformning af de relevante datasæt foreligger.

For at sikre brugerne adgang til data skal der i medfør af INSPIRE etableres tjenester, der gør det muligt at søge efter, se og hente data fra de omfattede datasamlinger. Det vil blive sikret enten ved at etablere en ny dansk portal eller ved at videreudvikle en eksisterende tjeneste. Den danske INSPIRE-portal skal forbindes med den fælles portal, som kommissionen udvikler.

Den geografiske infrastruktur – definition i henhold til INSPIRE-direktivet:

Infrastruktur for geografisk information er:

- Metadata (informationer, der beskriver geodatasæt og geodatatjenester, og som gør det muligt at finde, registrere og bruge dem)
- Geodatasæt og geodatatjenester
- Nettjenester og netteknologier
- Aftaler om gensidig tilrådighedsstillelse, adgang og anvendelse
- Koordinerings- og overvågningsmekanismer, processer og procedurer der opbygges, drives eller stilles til rådighed i medfør af direktivet

De nødvendige implementeringsregler er under forberedelse, og første halvdel, der vedrører søge- og visningsfunktioner, er planlagt godkendt i maj 2008.

Efter direktivets vedtagelse i begyndelsen af året, har 2007 været præget af en række forberedende arbejder, herunder informations- og oplysningsinitiativer som f.eks. miljøministerens konference om "INSPIRE og infrastruktur for geodata i Danmark",

specielt målrettet topledelsen i den offentlige sektor. Igennem 2008 vil de forberedende arbejder for den danske implementering fortsætte, og året vil i høj grad blive præget af forberedelse og udarbejdelse af lovforslaget til fremsættelse i efteråret 2008.

INSPIRE vil også i 2008 være et hovedemne for redegørelsen om den geografiske infrastruktur.

INSPIRE-principper

- Data skal kun indsamles én gang og bør vedligeholdes på det niveau, hvor det gøres mest effektivt.
 - Det skal være muligt "sømløst" at samle geodata fra forskellige kilder ud over Europa og dele geodata mellem mange brugere og anvendelser.
 - Information indsamlet på et niveau skal kunne udnyttes på de øvrige niveauer.
 - Den geografiske information der er behov for til god administration bør være til stede og bredt tilgængelig under betingelser der ikke modvirker den udbredte anvendelse.
 - Det skal være nemt at identificere de tilgængelige geodata, at vurdere deres egnethed for en given anvendelse, samt se under hvilke betingelser data kan skaffes og benyttes.
 - Geografiske informationer skal blive nemmere at forstå og tolke, ved at blive vist i den rette sammenhæng og udvalgt på en brugervenlig måde.
-

Udviklingen i den geografiske infrastruktur i 2007

Regeringen har sat sig som mål at modernisere og effektivisere den offentlige forvaltning og forbedre servicen for borgere og virksomheder. Det skal bl.a. ske ved at gennemføre en kvalitetsreform, som fornyer og udvikler kvaliteten i den offentlige sektor, og ved en ambitiøs digitaliseringsstrategi med bedre digitale løsninger til både offentlig administration, borgere og virksomheder.

Videreudvikling af den geografiske infrastruktur og et øget fokus på integration i opgaveløsningen vil fremme yderligere digital forvaltning – og dermed muliggøre fortsat effektivisering af den offentlige sektor.

En effektiv offentlig administration og opgaveløsning på tværs af myndighedsniveauer stiller krav om fælles løsninger, hvor data kan flyde frit mellem de forskellige instanser. Dette forudsætter bl.a. en velfungerende digital infrastruktur, et bredt samarbejde i den offentlige sektor om at definere indholdet i den geografiske infrastruktur samt at eventuelle barrierer for, at data kan anvendes hensigtsmæssigt, nedbrydes.

Øget digital forvaltning forudsætter en formalisering af samarbejdet på tværs i den offentlige sektor. Generelt varetages denne opgave af "Styregruppen for Tværoffentlige Samarbejder", og på geodataområdet sker det i regi af "Servicefællesskabet for Geodata"². Sidstnævnte har igen de senere år taget initiativer og skabt enighed om implementering af en række infrastrukturkomponenter til gavn for den fælles offentlige kortlægning af Danmark.

De generelle tendenser i udviklingen af den geografiske infrastruktur i 2007 har været præget af etableringen af tværoffentlige samarbejder og indkøb, udviklingen af digitale forvaltningsløsninger ud fra SOA-principper³, en fortsat fokusering

² Servicefællesskabet for Geodata er et fællesoffentligt samarbejde mellem Miljøministeriet (Kort & Matrikelstyrelsen), Kommunernes Landsforening, Økonomi- og Erhvervsministeriet (Erhvervs- og Byggestyrelsen), Fødevareministeriet (Direktoratet for Fødevare Erhverv), Trafikministeriet (Vejdirektoratet) og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling.

³ SOA, ServiceOrienteret Arkitektur, er en model, hvor dele af større IT-systemer bliver opfattet som selvstændige services (moduler), der kan anvendes i forskellige sammenhænge. Disse services kan kommunikere med hinanden uafhængigt af teknologiske platforme. SOA-principper giver mulighed for at genbruge services og øger fleksibiliteten i IT-systemerne.

på standardisering og samordning samt tiltag med sigte på bred adgang til stedbestemt information gennem portalløsninger.

Kort & Matrikelstyrelsen har et særligt ansvar for at sikre et fælles geografisk administrationsgrundlag for statslige myndigheder og institutioners opgaveudførelse. Som statens kompetencecenter for geodata, har Kort & Matrikelstyrelsen tillige et ansvar for at sikre udvikling og rådgivning om geodata på det statslige område. Kort & Matrikelstyrelsen arbejder endvidere for at koordinere fælles løsninger for hele den offentlige sektor.

Den nuværende model for finansiering af den geografiske infrastruktur, baseret på betaling for erhvervelse af rettigheder, har vist sig at være uhensigtsmæssig i forhold til målet om at sikre et fælles geografisk administrationsgrundlag. Modellen medfører barrierer for adgang til data, som forhindrer, at de etablerede løsninger er tilgængelige for alle relevante myndigheder. Miljøministeriet og Finansministeriet arbejder derfor på at udarbejde en ny model for finansiering af Kort & Matrikelstyrelsens geodataaktiviteter, som bedre understøtter udviklingen og anvendelsen af en fællesoffentlig geografisk infrastruktur, og dermed giver et bedre samfundsmæssigt afkast af de anvendte ressourcer. Ambitionen er, at en ny model vil kunne træde i kraft fra 2009.

ØGET TVÆROFFENTLIGT SAMARBEJDE

Etablering af FOT-samarbejdet

Flere års forarbejde om at koordinere den statslige topografiske og den kommunale

tekniske kortlægning er i 2007 afsluttet med enighed om at etablere et fælles geografisk administrationsgrundlag på dette område.

Behovet for et fælles geografisk administrationsgrundlag blev skærpet med kommunalreformens ændring af kommunegrænserne og kravene til øget samarbejde på tværs af forskellige forvaltningsniveauer. FOT-samarbejdet⁴ vil f.eks. gøre samarbejdet mellem staten og kommunerne på miljø- og vejområdet lettere.

FOT-samarbejdet er målrettet offentlig forvaltning. Deltagerne i samarbejdet er de enkelte kommuner og Kort & Matrikelstyrelsen, der varetager statens interesser. Med samarbejdet sikres, at ressourceindsatsen i staten og kommunerne koordineres med henblik på at sikre homogenitet, kvalitet og omkostningseffektivitet. Samtidig sikres en højere aktualitet af det geografiske administrationsgrundlag.

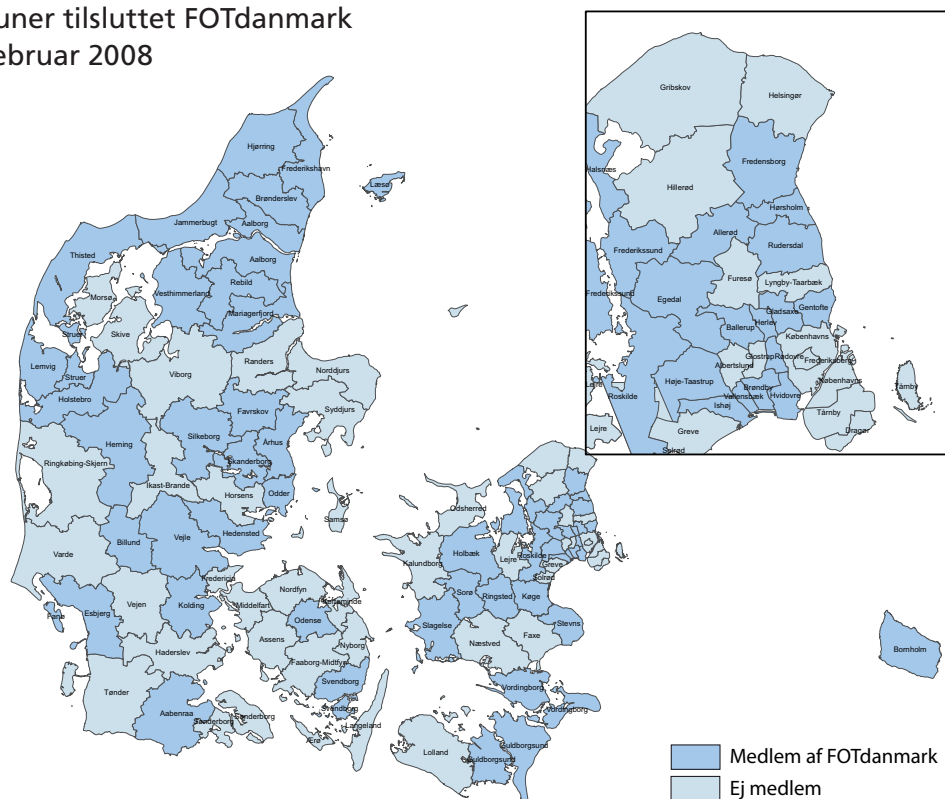
Der er allerede iværksat eller planlagt samarbejder om etablering af fælles FOT-data i størstedelen af landet, og over halvdelen af kommunerne har på nuværende tidspunkt tilsluttet sig FOTdanmark, som forventes at være landsdækkende senest i 2011.

Fælles offentligt indkøb af en digital højdemodel

Der er i foråret 2007 gennemført et udbud med henblik på etablering af en forbedret landsdækkende digital højdemodel til brug for opgaveløsningen i den offentlige sektor. Modellen bygger på data indsamlet ved flybåren laserscanning af landet, hvilket giver en markant øget præcision af højdeoplysningerne.

⁴ FOT står for Fælles ObjektTyper. FOT-samarbejdet indledtes som et produktionsteknisk samarbejde, men udviklede sig hurtigt til et samarbejde om etablering af et fælles geografisk administrationsgrundlag. FOT-samarbejdet udgøres af staten ved KMS samt kommunerne, og opgaverne løses dels af flere lokale FOT-samarbejder og dels af foreningen FOT-danmark.

Kommuner tilsluttet FOTdanmark pr. 1. februar 2008

Højdemodellen har en bred vifte af anvendelser, som f.eks. tekniske beregninger, planlægning af infrastrukturanlæg, kystsikring samt til klima- og miljøovervågning. I beredskabssammenhæng er nøjagtig højdeinformation afgørende for indsatsen i forbindelse med f.eks. akut forurening eller stormflod, og ikke mindst i forbindelse med forurenende stoffers spredning i atmosfæren er ægte 3D-information er nødvendig.

Udbudet er gennemført som et fælles indkøb, som indebærer, at alle statens institutioner kan opnå en umiddelbar brugsret til højdemodellen. Investeringen i den væsentlige forbedring er sikret ved, at de primære brugere i staten (Miljøministeriet, Trafikministeriet samt Forsvarsministeriet) forlods har givet tilsagn om medfinansiering.

Der er indgået kontrakt med private leverandører, så en foreløbig landsdækkende højdemodel kort inde i 2008 er klar til anvendelse. I løbet af 2008 bliver højdemodellen kvalitetsforbedret i et tæt samarbejde mellem leverandøren og KMS, således at der ultimo 2008 findes en landsdækkende kvalitetssikret højdemodel til offentlig anvendelse. Rettighederne er udformet, så kommunerne vil kunne basere sig på samme kvalitetssikrede grundlag som staten. Hovedparten af landets kommuner har allerede benyttet sig af denne mulighed. Leverandøren har som led i kontrakten de fulde rettigheder i forhold til den private sektor.

FORTSAT FOKUS PÅ STANDARDISERING

Fælles internationalt referencesystem

I løbet af 2007 er et mangeårigt arbejde med at omlægge alle danske geografiske data fra lokale danske koordinatsystemer til et globalt forankret fælleseuropæisk koordinatsystem ved at være tilendebragt. Det danske referencenet er nu både nationalt og internationalt standardiseret og samordnet, således at geografiske informationer fra forskellige kilder umiddelbart kan sammenstilles. Der er dermed etableret et standardiseret grundlag for stedbestedelsen af al geografisk information både nationalt og internationalt. Omlægningen betyder desuden, at det umiddelbart er muligt at vise GPS-positioner sammen med de geografiske data.

Samtidig med omlægningen til et nyt fælles europæisk koordinatsystem er en omlægning af alle danske højdedata til et og samme tidssva-

rende højdesystem ved at være tilendebragt. Med det nye højdesystem sikres et validt og stabilt grundniveau for den nye højdemodel, for monitorering af vandstandsstigninger mm.

Rammerne for standardisering i den offentlige sektor

IT- og Telestyrelsen har i 2007 fokuseret indsatsen på at udvikle rammerne for en it-arkitektur, som kan understøtte den offentlige sektors strategi for digital forvaltning. Rammerne skal sikre en effektiv og sikker drift af den offentlige sektors informations- og kommunikationsteknologi og udgøre fundamentet for sammenhængende offentlige systemer. Der er iværksat en række initiativer, som skal udbrede kendskabet til de centrale principper i arkitektur for digital forvaltning. Det gælder fx principper for serviceorienteret arkitektur (SOA) samt udvikling og anvendelse af webservices.

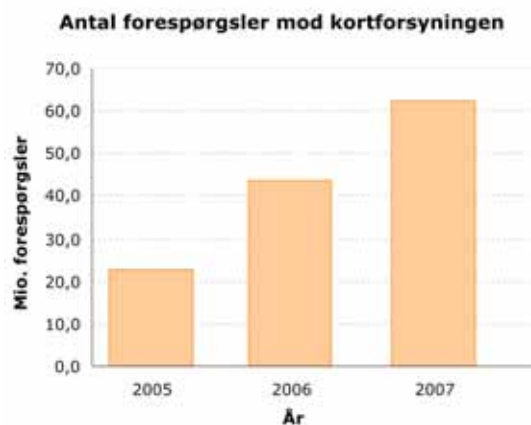
Eksempler på eksisterende tjenester

OIS

Den Offentlige InformationsServer, som administreres af Erhvervs- og Byggestyrelsen, samler en lang række oplysninger vedrørende ejendomme i Danmark. Oplysningerne stammer fra en række landsregistre, der ejes og vedligeholdes af kommunerne, regionerne og staten. Gennem OIS kan ejere af fast ejendom få gratis online adgang til egne data, og erhvervslivet sikres let adgang til digitale ejendomsdata. Der kan endvidere vises et kort over ejendommen som en netjeneste via KMS' Kortforsyning.

Kortforsyningen

"Kortforsyningen" er Kort & Matrikelstyrelsens samlede system for distribution af geodata via internettet. Kortforsyningen er etableret som et led i den geografiske infrastruktur og lever op til INSPIRE's krav om etablering af tjenester til formidling af grundlæggende geodata.

Dette arbejde vil få betydning for tilgængeligheden og anvendelsen af offentlige data og dermed også for anvendelsen af geografiske data. Samtidig vil organiseringen af arbejdet med datastandardisering understøtte geografiske datas anvendelse som fælles referencegrundlag.

Standardisering af geodata

Udviklingen af den fælles specifikation for FOT-data i regi af FOT-samarbejdet er et eksempel på, hvordan der på tværs af den offentlige sektor er skabt en standardisering af en stor del af den geografiske infrastruktur.

BEDRE OG BREDERE ADGANG TIL GEOGRAFISKE INFORMATIONER

Regeringens "Strategi for digitalisering af den offentlige sektor 2007-2010" har som målsætning at videreudvikle de offentlige portaler, så de bliver centrale kontaktflader mellem borgere, virksomheder og den offentlige sektor. Tilgængelige data på tværs af myndigheds- eller forvaltningsskel er en forudsætning for, at offentlige myndigheder kan levere en sammenhængende og nærværende service.

Danmarks Miljøportal

Danmarks Miljøportal blev etableret i 2007 med det formål at skabe let adgang til aktuelle miljødata for både borgere og fagfolk. Portalen er etableret som led i kommunalreformen og var pr. 1. januar 2007 klar i en første version. Portalen stiller en række natur- og miljødata til rådighed for myndighederne, og bidrager således til et sikkert og korrekt forvaltningsgrundlag på tværs af forvaltningsgrænser. Da Miljøportalen baserer sig på den geografiske infrastruktur, kan de omfattede natur- og miljødata gengives med geografien som udgangspunkt. For borgere, organisationer og erhvervsliv giver portalen mulighed for at få indsigt i de nyeste af en række data om natur og miljø. Visionen med Danmarks Miljøportal er at skabe en effektiv, digital forvaltning på miljøområdet gennem en fælles portal med én indgang til alle relevante miljødata.

Danmarks Miljøportal er etableret i regi af Det fællesoffentlige partnerskab om Danmarks Miljøportal og digital forvaltning på miljøområdet med deltagelse af Miljøministeriet, Kommunernes Landsforening (KL), Danske Regioner og Den Digitale Taskforce. Parterne har indgået en samarbejdsaftale og en dataansvarsaftale om den videre udveksling og offentliggørelse af miljødata.

Perspektiver for den videre udvikling

Implementeringen af INSPIRE-direktivet vil lægge sporet for den videre udvikling af den geografiske infrastruktur. Dels fordi miljøinitiativer i såvel EU som nationalt vil tage udgangspunkt i eksistensen af en geografisk infrastruktur. Dels fordi der for første gang etableres et lovgrundlag for geografisk information i Danmark.

Digital forvaltning

I den offentlige forvaltning vil bestræbelserne hen imod fuld digital forvaltning yderligere intensiveres. Der er på flere felter igangsat arbejde med udvikling af digitale forvaltningsløsninger og portaler ud fra SOA-principper, som f.eks. ejendomsregistreringen, det nye Bygnings- og Boligregister (Nyt BBR) og Beredskabsportalen.

En velfungerende registrering af landets samlede ejendomme er en vigtig grundsten for velfærds-samfundet og dets udvikling. Matriklen er det kvalificerede, troværdige og ajourførte register, som løbende moderniseres, så det kan indgå som del af den digitale forvaltning. Med det integrerede og yderst komplekse samspil mellem kommuner, tinglysningen, skattemyndigheder

m.v. på ejendomsområdet har det samfundsmæssig betydning, at området fungerer effektivt, og at informationerne er troværdige. Den sammenhængende digitale forvaltning på ejendomsområdet giver bl.a. mulighed for fuld integration mellem matriklen og det nye digitale tinglysningssystem. Det er et projekt, der involverer mange kommunale, statslige og private parter og vil tage en del år.

I regi af Servicefællesskabet for geodata blev der i 2006 udarbejdet et forslag til en fælles ejendomsreference, der kan bruges på tværs af ejendomsområdet. Ejendomsreference er en IT-nøgle, som skal omfatte alle ejendomsstyper, således at digital forvaltning på ejendomsområdet bliver enklere. Målet er, at ejendomsreference bliver indført i

ejendomsregistrene, i takt med at de bliver omlagt i de kommende år. I 2007 blev bestemmelserne vedrørende ejendomsreferencen indføjet i BBR-loven.

Med Nyt BBR etableres ét samlet landsdækkende system med åbne snitflader, der sikrer nem kobling og udveksling af data med andre systemer. Det nye BBR bygger på en moderne IT-plattform med en serviceorienteret arkitektur (SOA) med standardiserede snitflader i henhold til de anbefalinger for IT-arkitektur, som Videnskabsministeriet har fastlagt.

FOT-samarbejdet skaber grundlaget for en langt mere direkte integration af geografiske data i den offentlige forvaltning. Det betyder på den ene side et stigende behov for, at aktualiteten i det geografiske administrationsgrundlag modsvarer behovene for aktualitet i den offentlige forvaltning og på den anden side nye muligheder for at forvaltningen ajourfører det geografiske grundlag i forbindelse med den løbende sagsbehandling.

Beredskabsområdet er "digital forvaltning når det skal gå stærkt", og er kendetegnet ved et tæt og koordineret samarbejde mellem mange myndigheder og instanser. I et samarbejde mellem Beredskabsstyrelsen, Rigspolitiet og Kort & Matrikelstyrelsen vil der blive udviklet redskaber til beredskabsformål på baggrund af infrastrukturen. Et par prototyper på sådanne redskaber blev introduceret ved den nationale krisestyringsøvelse, KRISØV2007, som blev afholdt i september 2007. Det ene redskab skal samle relevante data fra forskellige myndigheder og stille et fælles geografisk krisebillede til rådighed for den nationale operative stab. Et andet værktøj skal være en form for søgemaskine for geodata, hvor myndigheder kan søge efter og få adgang til data, som derefter kan stilles til rådighed for alle de involverede parter via internettet.

Dataintegration

Med vedtagelsen af INSPIRE direktivet er geodata reelt blevet "grænseoverskridende", uanset at ansvar og opgaver fortsat er nationale. I den forbindelse er grænsen mellem land og hav ligeledes blevet overskredet, og søkortdata er blevet en naturlig del af den samlede geografiske infrastruktur. Kort & Matrikelstyrelsen har ansvaret for den samlede søkortlægning i Danmark, og til en lang række anvendelser er mulighederne for at benytte sømløse data over hav- og landområder af voksende betydning. Dette gælder naturligt for forsvaret, men også i forbindelse med beredskabsopgaver, klimaforandringer, miljøopgaver, kystzoneadministration mm.

Kort & Matrikelstyrelsen vil i de kommende år sikre integration mellem søkortdata og landkortdata som et led i den fælles geografiske infrastruktur.

Tilgængelighed

Langt de fleste sager fra borgere og virksomheder vedrører en bestemt lokalitet. Det er derfor vigtigt, at der ved datasøgning på de offentlige portaler kan tages udgangspunkt i en bestemt lokalitet, så der kan opnås adgang til alle relevante data for lokaliteten.

En facilitet kaldet "Vis stedet" til visning af myndighedernes geografiske data oven på den geografiske infrastruktur er under udarbejdelse. Med "Vis stedet" vil flere myndigheders data nemt kunne vises til en borger eller en virksomhed på grundlag af det samme digitale kort. "Vis stedet" udvikles til Borgerportalen, men vil også kunne bruges til Virksomhedsportalen, den planlagte klimatilpasningsportal og på alle andre offentlige hjemmesider. "Vis stedet" skal bl.a. understøtte digital forvaltning og sikre adgangen til geografiske informationer for borgere og det private erhvervsliv.

En anden sådan facilitet er en webservice, som stiller de officielle adressedata til rådighed i en fælles reference for alle it-systemer, således som de er defineret og reguleret i BBR-lovgivningen. Denne service, Adresse WebServices (AWS), udvikles i et samarbejde mellem Erhvervs- og Byggestyrelsen og Kort & Matrikelstyrelsen.

Teknologi

Den teknologiske udvikling udøver løbende en markant indflydelse på indhold og rammer for infrastrukturen, aktuelt eksempelvis inden for satellitteknologi og laserskanning. Kommercielt tilgængelige satellitter kan i dag levere digitale billeder med en opløsning på omkring 0,5 meter i terrænet. Dermed bliver satellitbilleder i en lang række sammenhænge og anvendelser direkte

konkurrencedygtige med traditionelle foto optaget fra fly. Det må forventes, at den fremtidige geografiske infrastruktur også vil basere sig på og omfatte sådant billedmateriale.

Laserskannede højdemodeller gengiver overfladen i alle tre dimensioner, hvilket muliggør nye anvendelser og produkter. Specielt for byområder er der allerede bred efterspørgsel efter ægte 3-dimensionelle gengivelser af bygninger og bygningsdetaljer, ikke blot af bygningernes omrids, højde og tagdækning, men f.eks. tillige draperet med fotografiske optagelser af bygningsdetaljer, bygningsfacader m.m. Det vil være naturligt, at udviklingen af den geografiske infrastruktur afspejler de offentlige myndigheders behov for og anvendelse af 3D-modeller.

Titel: Redegørelse om den geografiske infrastruktur 2007

Udgiver: Kort & Matrikelstyrelsen, Miljøministeriet

Tekst: Kort & Matrikelstyrelsen

Foto: Polfoto, Scanpix

Tryk: Sangill Grafisk Produktion

Udgivelsesår: 2008

1. oplag: 300 stk.

Pjecen kan bestilles på: www.mim.netboghandel.dk

eller via:

Miljøministeriet

Frontlinien

Rentemestervej 8

2400 København NV

t. +45 7012 0211

e. frontlinien@frontlinien.dk

kontakt

Kort & Matrikelstyrelsen
Rentemestervej 8
2400 København NV

t. +45 7254 5000
f. +45 3587 5051
w. <http://www.kms.dk>
e. kms@kms.dk